2007 — 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, be-os Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; buitensteden f 6,00; franko door het geheele Rijk. ..., *Gelden*, enz. franko te adresseren aan het Bureau Courant.

DINGSDAG, 29 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 28 November.

... de Aartsbisschop van Parijs heeft dezer dagen ...erderlijken brief uitgevaardigd, op welks hoogst ...aardigen inhoud wij de aandacht onzer lezers wen... te vestigen. Die brief strekt ter aankondiging ...de instelling van een jaarlijkschen feestdag voor ...holen van hooger onderwijs, en geeft in eenige ...nderheden het doel op, hetwelk de Aartsbisschop ...dien dag tracht te bereiken. Dat doel is de naauwere ...nding van het goddelijk geloof en de menschelijke ...schap, waarvan de eerste beginselen reeds in ...rijk èn onder de geestelijkheid èn onder de man... der wetenschap zich op eene treffende wijze open...n. In korte maar keurige trekken zet de hoogwaardige ...laat de harmonie, die tusschen geloof en wetenschap ... heerschen, uit een, en herinnert hoe het gewel...ig verscheuren dier harmonie in de laatste helft der ... eeuw, de bron is geweest, die een stortvloed van allerlei ellende over het Christelijk Europa heeft los gelaten.

Wij hooren bij ons schier dag aan dag gewagen van ...de hoogte der wetenschap" en men ziet hoe de mannen, welke die hoogte zijn opgeklauterd of door hunne be...wonderaars er opgetild worden, altijd met meer dan vermetelen overmoed zich verheffen en opblazen tegen...er het geloof. Ofschoon dezulke geacht mogen worden ...atbaar te zijn voor verbetering, hebben wij het ...er niet gansch nutteloos geacht eenige zeer opmer...ke zinsneden uit den bovengemelden herderlijken brief ...over te nemen, waaruit men ten minste zal kunnen ...zien hoe het Katholicismus, ook ten aanzien van geloof en wetenschap, het eenig vaste pad aanwijst, en in de verscheidenheid van het goddelijke en menschelijke de eenheid die het wezen en de grondslag van alles moet zijn bevordert; en tevens op wat eenvoudige wijze een Roomsch-Katholieke Bisschop zulks weet aan te toonen en voor het leven vruchtbaar te maken.

»De godsdienst en de wetenschap zijn de twee flam...bouwen die de wereld verlichten. De eerste, door het bovennatuurlijk licht, dat zij over de menschheid uit...giet, om haar het leven van God-zelven deelachtig te maken; de andere, door het natuurlijk licht, hetwelk ...des menschen reden ontwikkelende, zijn geest geschikt maakt om de heerlijkheden der schepping te kennen en te bewonderen. Deze twee lichten nu komen voort uit dezelfde bron, uit God, die in de Heilige Schrift ge...noemd wordt, de Vader der lichten, van Wien elke volmaakte gave afdaalt. Jezus Christus, het Woord van God, vereenigd met Zijnen Vader en met den Heiligen Geest, noemt zich zelven, in het Evangelie, de Waar...heid en het leven, het licht der wereld en het brood ...der zielen. Die groote God, het Wezen der wezens, de ...driemaal heilige God, is dus de onuitputtelijke bron ...van leven, van liefde, van volmaaktheid, en ook de ...zuivere altijd voortstroomende bron van waarheid, van ...licht, van alle kennis. Hij is de God der wetenschap, ... minder als de God der genade: *Deus scientiarum ...minus est*, (1 Reg. II: 5.)

»Maar zoo de godsdienst en de wetenschap hetzelfde ...beginsel hebben, zij beoogen ook hetzelfde doel, 'twelk ...zij langs verschillende wegen en door verschillende mid...delen trachten te bereiken. Zij komen van God om tot ...Hem weder te keeren, den mensch terug brengende tot ...zijnen Schepper, hetzij door de uitdeeling en de aan...wending Zijner genade, hetzij door de beschouwingen het ...goed gebruik Zijner werken. Niets is dan natuurlijker ...en nuttiger dan het verbond dezer twee groote dingen, ...aan den mensch door de goddelijke mildheid geschon...ken, om hem door al het geschapene heen naar zijn ...hoogste bestemming te leiden en om op eene wonderbare ...wijze zijn tijdelijke en hemelsche bestemming in har...monie te brengen.

»Het is daarom een groot ongeluk en wel het aller...grootste, wanneer door eene schrikwekkende afdwaling ...van den menschelijken geest, en door de hartstogten ...en vooroordeelen, die er het gevolg van zijn, de godsdienst en de wetenschap, in plaats van elkander de hand tot wederkeerige ondersteuning te reiken, tegen elkander opstaan en door hare leerstellingen, onderwijs en inrigtingen elkander bestrijden. De achttiende eeuw vooral heeft die rampzalige tweedragt met alle hare krachten aangeblazen, welke voor de menschen en de maatschappijen onzer dagen zoo noodlottig is geweest, en waarvan wij nog de bittere vruchten inzamelen.

»Maar God zij gedankt, die zich thans op zoo won-dervolle wijze weder openbaart, in die algemeene rig-ting der geesten, welke door de revolutien zelve naar de leeringen der godsdienst schijnt overgebogen te wor-den; onze eeuw is mogelijk bestemd om een eind te maken aan die goddelooze worsteling, die, om zoo te spreken, de magt en het werk Gods, tegen God zelven heeft gekeerd. Met vreugde zien wij van alle kanten het verlangen weder opgewekt, en de hoop zich uitstrekken naar die verzoening. Alle teekenen kondigden haar aan. De godsdienst zoekt en vereert meer dan ooit de weten-schap en de wetenschap van haar kant zoekt en eert de godsdienst. Deze twee dochters des Hemels begrijpen dat zij als zusters moeten leven, en dat zij uit deze zusterlijke omhelzing wederkeerig nieuwe krachten en verbazing-wekkende voordeelen zullen putten.

»Als eerste kerkvorst van dit aanzienlijk bisdom, en alzoo als hoofd van de godsdienst in deze prachtige stad, welke men met het volste regt de hoofdstad der weten-schappen en der kunsten kan noemen, wegens het groot aantal der leerstoelen die overal licht verspreiden, door de menigte van uitstekende geleerden die de wereld onderrigten, hebben wij altijd van ganscher harte ge-tracht om met inspanning van alle onze krachten en naar de mate onzer vermogens tot die gelukkige her-eeniging mede te werken. Daarom hebben wij van den aanvang van ons episkopaat, steeds aangemoedigd en meer uitgebreid de school voor hoogere studien, welke onze eerwaardige voorganger heeft gesticht in het oude klooster der Karmelieten, en wij hebben gewild dat de jonge geestelijken, wier eerste studie de gezegde weten-schap is, ook dingen zouden naar de gloriekroon die de letteren en de wetenschappen ophangen....

»Die verbinding van de godsdienst en de wetenschap komt ons zoo begeerlijk voor, dat wij met alle midde-len, die onder ons bereik liggen, haar zullen bevor-deren en bevestigen, en te dien einde hebben wij besloten eene plegtigheid in te stellen, welke wij zul-len noemen het feest der scholen, en 'twelk ieder jaar zal gevierd worden, in de kerk van de H. Genoveva, onder de bescherming van een door wetenschap beroemden heilige, op den Zondag, die den Advent voorafgaat.

»Wij noodigen tot deze plegtigheid uit al de hoofden van het publiek en privaat onderwijs, al de lichten der letteren en der wetenschap, de professoren en on-derwijzers, tevens alle kweekelingen der schoone kunsten; de muziek, de poezy mogen het hare bijdragen tot op-luistering van dit feest. De ontzaggelijke ruimte van het kerkgebouw kan eene groote menigte omvatten, en het zal ons eene vreugde zijn ons omringd te zien door de vertegenwoordigers in alle vakken van menschelijke kennis.

»Na het H. Misoffer, 't welk wij bijzonderlijk zullen opdragen met het oog op de bevordering dezer heree-niging tusschen de godsdienst en de wetenschap, zal een onzer gewijde redenaars, voor deze geleerde verga-dering de lofrede houden op een, in de kerk door zijn groote wetenschap beroemden heilige; om niet elk jaar in herhaling te vervallen, zullen nog ieder jaar de heilige aanwijzen, die de patroon van het feest zal zijn, en wiens lof het onderwerp der rede zal uitmaken. Gode zij dank, de rei der heiligen die door hun wetenschap de kerk en de wereld verlicht hebben is lang, en er zullen jaren voorbij gaan eer zij ons verlegen laat. Dit jaar tellen wij, als patroon van ons feest gekozen, den H. Augustinus, wiens lofrede wij zelven zullen uitspreken.

»Met hetzelfde doel loven wij een prijs uit van dui-zend franks aan den schrijver die een vraag, betrekking hebben op het verband tusschen de wetenschap en het geloof, het best zal beantwoord hebben De vraag zal door ons een jaar van te voren worden opgegeven. Niet alleen kerkelijke porsonen maar ook leeken worden door ons ter mededinging uitgenoodigd. Het onderwerp voor dit jaar zal wezen:

»*Over den invloed van het Christendom op het Europeesch staatsregt. Aan te wijzen hoedanig het denkbeeld, van het gezag zich gewijzigd heeft, hoe het regt van oorlog is opgevat, hoe de christelijke beginselen zijn doorgedrongen in alle maatschappelijke instellingen, en bijzonder in de regterlijke instellingen*

»De gevaarlijkste verleiding voor den mensch, die met vuur en goed gevolg zich aan het werk van den geest begeeft, is, dat hij de innige en noodzakelijke betrek-kingen vergeet, die de natuurlijke aan de bovennatuur-lijke wereld binden, — dat hij zijne overdenkingen alleen laat gaan over de ondergeschikte oorzaken, en zich nooit verheft tot de opperste oorzaak, waarvan alles afhangt, — dat hij de wetenschap in het stof doet rondwentelen, en haar kleiner maakt, in plaats van ze grooter en vruchtbaarder te maken, door haar te volgen op die banen, waar zij ten laatste zich verliest in het oneindige. Zeker hoe meer van nabij gij het voorwerp, dat uw ziel heeft aangetrokken, gadeslaat, des te beter zult gij het in zijn aard en wezen leeren kennen, maar gij loopt gevaar van het niet te kennen in zijn verband met de bovennatuurlijke wereld, die het omringt, die er niet vreemd aan is, maar die in-tegendeel op eene wonderlijke wijze het zijne volledig-heid geeft en het in het groot geheel der menschelijke dingen zijn wezenlijke verhouding en zijn wezenlijke plaats geeft.

»Of wat zou er worden van een bouwmeester die zich opsloot in een monument als in een graf, zonder ooit naar buiten te komen, om den hemel te bewonderen, die er over heen welft en de prachtige vergezigten, te midden waarvan het geplaatst is.

»In de godsdienst en in hare verheven onderrigtin-gen zult gij iets vinden dat uw geest verruimt en bo-vendien, heeft ook uw hart niet zijne dringende behoef-ten? Dat hart bezwijkt het niet somwijlen en klopt het niet mat en moede in uw borst als uitgedord door de berekeningen en harde inspanningen der wetenschap! Geeft het zijne krachten terug en stort het nieuw leven in door u te ververschen met de gedachten van om-hoog. De jongere geslachten die van u hun vorming wachten, moet gij door uw voorbeeld toonen, dat er ter zijde van de stoffelijke wereld eene zedelijke wereld bestaat, en dat boven alles wat geschapen is, zich ver-heft het eeuwige rijk der goddelijke dingen, die boven-natuurlijke wereld, waarin onze geest, overgegeven aan zijn eigen krachten, wel een weinig kan doordringen, maar die in zijn geheele wondervolle pracht alleen be-grepen en omvat kan worden bij het helder stralend licht des geloofs Eerst dan is de wetenschap een be-geerlijk goed als zij wandelt door het leven aan de hand der deugd, en als zij den mensch opvoert tot God, van het geschapene tot den Schepper.

»Maar dat het geloof zich wachte de wetenschap te miskennen, want zij komt uit God, en het is zijn wil dat het geloof haar dienstbaar zal maken aan zijne plan-nen. God heeft aan de ziel twee vleugelen geschonken, het geloof en de wetenschap, opdat ze rustende op beide zich gemakkelijk ten hemel zou verheffen.

»Wij zien in onze dagen hoe de wetenschap, die in de vorige eeuw zich geheel van God had afgekeerd, al meer en meer zich wendt naar het geloof, terwijl het geloof van zijnen kant zich neigt naar de wetenschap. Laat nu dan de wetenschap, omdat zij schoon is, om-dat zij uit God en omdat zonder haar zoo menig schoone bladzijde der schepping onleesbaar blijft; maar laat ons haar bovenal beminnen omdat zij ons den weg aanwijst om de glorie van God te verheerlijken en het heil on-zer broederen te bewerken."

Men schrijft ons uit Noord-Brabant:

»Hoe schoon, hoe verheven is allezins de Katholieke Kerk. Het seminarie van Breda, te Hoeven gevestigd, had op den 23 daarvan een nieuw bewijs, dat onuit-wischbaar in het geheugen van allen, die er getuigen van mogten zijn, zal ingeprent blijven, en door alle Katholieken van Nederland met vreugde zal worden ver-

nomen. Op dien dag is in de schoone kapel van het seminarie door Mgr. den Bisschop van Breda het pallium plegtig uitgereikt aan Mgr. den Aartsbisschop van Utrecht. Te dien einde was Zijne Doorl. Hoogwaardigheid, benevens de Hoog Eerw. Bisschoppen van Haarlem en Roermond, des avonds bevorens te Hoeven gearriveerd, zoodat het geheele Episkopaat van Nederland in het seminarie was vereenigd. Alleen Mgr. van Genk, Bisschop van Adras *i. p. i.* en Coadjutor van Mgr. van Breda, konde uithoofde van ziekte de plegtigheid niet bijwonen.

»In de Kapel, welke eenvoudig doch smaakvol was versierd, waren, onder den koepel, sierlijke zitplaatsen opgerigt, voor Mgr. den Aartsbisschop en de Hoog Eerw. Bisschoppen van Haarlem en Roermonde, terwijl de kweekelingen van het Seminarie 1e. en 2e. afdeeling, de plegtigheid bijwoonden, Mgr. de Bisschop van Breda, als oudste in jaren van de Hoog Eerw. Bisschoppen van Nederland, zoude de ceremonien verrigten. Ten 9 ure namen deze een aanvang en kwam de stoet der Bisschoppen, voorafgegaan door al de Eerw. Assistenten, die het Kruis, pallium enz, voorafdroegen, bij fakkellicht, onder het luiden der klok en zingen van den 115 Ps., de kapel binnen. Mgr. de Aartsbisschop nam dadelijk de voor Hem bestemde plaats in, en de Bisschoppen van Haarlem en Roermonde plaatsten zich, regts en links, ter zijde van zijne Doorl. Hoogw. Toen begon de pontifikale Mis, die opgedragen werd door Mgr. den Bisschop van Breda, geassisteerd door de WelEerw. Zeer gel. HH. President en Professoren van het Seminarie, benevens door een tiental Eerw. HH. Theologanten. Na de Kommunie werd het pallium op het altaar gebragt, en toen de H. Mis was geëindigd, traden de Hoog Eerw. Bisschoppen van Haarlem en Roermond, in choorkap en mijter, toe, om den Hoog Eerw. Celebrant in het uitreiken van het pallium te assisteren. Vóór hen knielde de Hoogw. Eerw. Aartsbisschop neder, en zoo werd aan Zijne Doorl. Hoog. het pallium onder de daartoe voorgeschreven vorm en gebeden, omgehangen. Onmiddellijk daarna rees de Hoog Eerw. Aartsbisschop op, en met het aangezigt gekeerd naar het aartsbisschoppelijk kruisbeeld, gaf hij zijn drievoudigen zegen aan de vergaderde menigte, welke, diep aangedaan, dien zegen ontving van den Hoog Eerw. Aartsbisschop, nu bekleed met dat pallium als hij was, getooid met het teeken van de volheid der bisschoppelijke waardigheid.

»Hiermede liep de plegtigheid af en aldus was eindelijk de laatste hand gelegd aan de organizatie der R. K. Kerk in Nederland, te midden van vele moeijelijkheden, onder Gods besten zegen, dit jaar gelukkig tot stand gebragt. Zeker, men moet zulke, hoewel eenvoudige, toch indrukwekkende, en voor de toekomst hoogst gewigtige gebeurtenis hebben gezien en bijgewoond. Men moet dat drietal prelaten hun Aartsbisschop, in naam der Kerk en van Z. H. Pius IX, hebben zien omkleeden met de volheid der Bisschoppelijke waardigheid waarvan het pallium ten teeken is, om zich een denkbeeld te kunnen vormen van het schoone, van het verhevene, waarmede de Kerk hare plegtigheden omhuldt! Moge die kerkelijke organizatie en het herstelde Bisschoppelijke Bestuur, onder Gods blijvenden zegen, de eeuwen te gemoet gaan! Moge de eer van God en het heil van Kerk en Staat daardoor krachtdadig worden bevorderd! — Dit waren de gulhartige wenschen, aan den Hoogwaardigen Aartsbisschop bij het outvangen pallium, godvruchtig toegeboden. Met deze wenschen te vervullen, vervult God ongetwijfeld de hartelijkste wenschen, de vurigste beden van elken Katholieken Nederlander."

Wij ontvangen heden wederom eene telegrafische depêche uit Triëst, met berigten uit Batavia, die to 8 Oktober loopen, doch geen staatkundig nieuws behelzen. Nopens de handelsbeweging, meldt deze depêche het volgende:

Koffij. De te Padang gehouden veiling van 30,000 picols is afgeloopen tot *f* 22⅞. Na het bekend worden van dien afloop zijn alhier gedaan 3000 picols Padang tot *f* 24¼ à 24½ en 600 picols Java tot *f* 26 per picol. — Suiker wordt aangeboden. Alhier zijn verkocht 6000 picols. Java tot *f* 11½ voor No. 16 en 8000 pic. Jacatra tot *f* 9¼ à 9¾. Te Sourabaya zijn gedaan 2000 picols, te leveren in December, tot *f* 11 voor No. 16 per picol met voorschot. — Rijst zonder voorraad. Verkocht zijn 2100 picols tot *f* 165 voor blanke en *f* 125 per koyang voor Carga. — Indigo *f* 3.65 à *f* 3 70 per p. met veel koopers en weinig te bekomen. — Van Peper zijn 70 picols Lampong met *f* 24¼ per picol betaald. — Gum Damar. 130 picols bedongen *f* 35 à 36 per picol. — Van Gum Elasticum zijn verkocht 500 picols Lampong tot 27¼ per picol. — Wisselkoers op Holland 105 pCt. - Londen *f* 11 op kort. (*N. R. C.*)

Z. M. heeft 1°. bevorderd tot komm. der orde van den Ned. Leeuw Jhr. Mr. D. T. Gevers van Endegeest, voorzitter der komm. van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmermeer; en benoemd tot ridders van die orde de ingenieurs van den waterst. J. A. Beijerinck en T. Keck; 2°. eervol ontslagen Mr. O. L. G. F. Aberson en W. Hulshoff, als kapt. bij de dienstd. schutterij te Amsterdam; en daarbij benoemd: tot kapt. Q. W. van Hoorn Jr.; tot 1e luit. Mr. B. J. Ploos van Amstel, D. L. W. Hooglandt, J. van Someren Brand, L. M. Beels, A. L. Kuijper van Harpen en J. J. Beckeringh; tot 2e luit. E. Sloghek, J. Corver, Mr. H. L. M. Luden, D. Cordes, J. de Jong Schouwenburg, A. W. C. Röell en A. Ebeling; 3°. benoemd tot komm. van pol. en waters. te Hellevoetsluis A. C. Boonzajer; 4°. eervol ontslagen: Mr. G. A. Fokker als kantonr. te Middelburg, en Mr. F. H. van der Kop als not. te Vlieland.

Men verneemt, dat de Kamer van Koophandel en Fabricken te Leeuwarden, een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal verzonden heeft, houdende adhæsie aan het voorstel der negen leden, betreffende de afshaffing van het tonnengeld, als belemmerend voor handel en scheepvaart.

Ook de Kamer van Koophandel te Schiedam is voornemens een rekwest bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal in te dienen, om het voorstel der negen leden, voor zooverre de afschaffing van het tonnengeld betreft, ten sterkste te ondersteunen.

Te Groningen is een adres cirkulerende aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ter adhæsie van het voorstel van negen leden, welk adres bereids zeer vele onderteekeningen uit den gezeten handelstand telt. (*N. Ned.*)

Bij de centrale cholera-kommissie alhier zijn op 26 November aangegeven 2 lijders, overleden 2.

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam, is op 26 November aangegeven: 1 cholera-lijder.

— Te Gent is overleden Mevr. de weduwe Claes Decocq, nalatende eene fortuin van verscheidene millioenen. Aan iedere harer vier dienstmaagden laat zij 100,000 frs. na; aan iedere werkman harer katoenfabriek 400 fr. rente (er zijn er 4 à 500); de fabriek zelve aan een der meesterknechts; al het materieel, machine, weefstoelen, enz. aan een ondermeesterknecht. Haar woonhuis aan eene nicht en het overige van haar vermogen aan zekeren heer Coppée, die haar in het geheel niet verwant is.

'S GRAVENHAGE, 27 November. Men verneemt, dat het onderzoek van het bekende voorstel der negen leden in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is afgeloopen en dat het voorloopig verslag deswege wordt opgemaakt.

— Morgen, Maandag, zullen de afdeelingen zich bezig houden, met het onderzoek van eenige ontwerpen van wet.

Dingsdag voortzetting der beraadslagingen over de ontwerpen der Staatsbegrooting voor 1854, en wel het eerst over Hoofdstuk V, *Dep. van Binnenl. Zaken.*

— De gemeenteraad van Oud-Beijerland heeft besloten tot het instellen van vijf achtereenvolgende wekelijksche voorjaars-veemarkten, jaarlijks te beginnen met den eersten Woensdag der maand April.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Nov. De paketboot *Egyptus* is te Marseille aangekomen met tijdingen uit Konstantinopel, gaande tot den 17 dezer.

Het fort Cheftakel aan de Aziatische zijde, hetwelk de Turken reeds bij het begin der vijandelijkheden op de Russen veroverd hadden, is door deze laatsten, zoo te water als te land, vijf keeren bestormd, doch telkens hebben de Turken die aanvallen afgeslagen. Een Russische stoomboot, die 1500 man aan boord had om het leger der aanvallers te versterken, is in de nabijheid van het fort gezonken, waarna de Turken een uitval hebben gedaan, de belegeraars verjaagd en tal diegenen van de 1500 man, welke niet omgekomen waren in de golven, krijgsgevangen gemaakt.

De gezanten van Oostenrijk en Pruissen bij het Turksche hof zijn terug geroepen, doch hunne opvolgers zijn nog niet bekend.

De generaal Baraguay d'Hilliers is te Konstantinopel aangekomen.

De vereenigde Fransche en Engelsche eskaders bevinden zich nog voor Konstantinopel.

Het tweede smaldeel der Turksche vloot ligt aan den mond der Zwarte Zee, wachtende op de terugkomst van eenige schepen van de Turksch-Egyptische vloot die de Russische kust was gaan verkennen.

Te Odessa lagen vierhonderd graanschepen in lading. De wissel is te Konstantinopel buitengewoon hoog.

— Het schijnt voor zeker te moeten worden gehouden, dat de sultan aan Omar-Pacha bevel heeft gezonden om de vijandelijkheden krachtdadig door te zetten. Reeds moeten er onderscheidene schermutselingen hebben plaats gehad, die in het voordeel der Russen zijn uitgevallen. Men blijft steeds in afwachting van een beslissenden slag.

— De *Moniteur* behelst een dekreet waarbij de [...] rigting van tien nieuwe bataljons jagers [...] bevolen, ter vervanging van 100 kompagnien infanterie, die opgeheven worden.

— Men spreekt bij voortduring over de verzoening die tot stand gekomen moet zijn tusschen de beide takken der Bourbons en men wil dat Keizer Napoleon [...] zonder zijne aandacht op deze omstandigheid die van vooruitziende gevolgen voor de toekomst kan wezen, heeft gevestigd. Het denkbeeld dat de veraderlijke politiek van Rusland hier de hand in het spel heeft, wordt van vele kanten geopperd en heeft veel waarschijnlijkheid voor zich.

ENGELAND.

LONDEN, 27 November. In een geheimen raad [...] vrijdag te Windsor gehouden is besloten het parlement tegen den 3 Januarij bijeen te roepen.

— De paketboot van Alexandrie te Triest aangekomen, berigt dat 10,000 man Egyptische hulptroepen [...] Konstantinopel waren ingescheept.

De tijdingen met de overlandmail ontvangen spreken van eene buitengewone opgewondenheid, die in [...] Indië onder de Mahomedanen zich openbaarde.

— Volgens de *Morning Chronicle* zouden de Turken ook Kalefat hebben ontruimd, en is alzoo dien ten volge de positie der legermagten even als oor vden [...] vang der vijandelijkheden.

— De *Morning Avertiser* deelt een brief mede [...] Kossuth over de Turksche quæstie.

Hij tracht daarin te betoogen, dat Engeland in [...] zaak ter gunste van Turkije tusschen beide moet [...] men, niet om aan eene opwelling van sympathie [...] hoor te geven, maar omdat het voor dit land [...] levensquæstie is, of althans zal worden, om Ruslands magt in het Oosten te bestrijden. Indien, dus zegt [...] ex-diktator, Engeland gedoogt, dat Rusland, in [...] standhouding met Oostenrijk, zich een deel van Turkije aanmatigt, zoo zal het tot eene mogendheid van [...] tweeden rang vervallen. Eene mogendheid van den eersten rang is toch alleen zij, die haars gelijke niet heeft. Weinu, Rusland eenmaal meester van Konstantinopel, zoo is er in Europa geene mogendheid, die er [...] op beroemen kan met hetzelve gelijk gesteld te kunnen worden.

Verder zegt Kossuth, dat het Oostenrijksch taktiek in deze zaak eene zoodanige gedragslijn aan te nemen, dat het de belangen van Rusland behartigende, Turkije onzeker laat nopens deszelfs voornemens, en den Sultan daardoor in de noodzakelijkheid brengt, om zijne [...] germagt te verdeelen, ten einde in staat te zijn Oostenrijks bewegingen gade te slaan.

— De *Times* behelst eene depêche, te Weenen [...] Konstantinopel ontvangen. Schoon die depêche van [...] 14 dezer gedagteekend is, wordt daarin bepaaldelijk het gerucht tegengesproken van een tusschen Turkije en Rusland te sluiten wapenstilstand. Die depêche behelst voorts nog het volgende:

De Sultan heeft geweigerd den Hongaarschen generaal Klapka met een kommandement te belasten.

De Turken hebben een Russisch oorlogschip genomen [...] de bemanning is gevankelijk te Konstantinopel overgebragt.

Eenige schermutselingen ter zijde gelaten, hebben de vijandelijkheden in Klein-Walachije een einde genomen.

— Uit Bombay wordt gemeld, dat de koning van Birmah vermoord is. De handels-operatiën zijn beperkt. In Canton heerscht rust. In de omstreken van [...] hebben gevechten plaats gehad.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 24 Nov. Uit Baden dd. 21 Nov. schrijft men. Gelijk in den jare 1849 ons land, onder het ministerie *Beck* bestemd was om den lijdensbeker [...] staatkundigen waan, onder den naam van »wettige regering tot den bodem te ledigen, schijnt nu onze regering die konsequentien op kerkelijk gebied *ad absurdum* te willen vervolgen. Niet alleen dat de vrijheid der drukpers, die ingevolge de wetten des lands [...] telijk bestaat, bereids van den beginne af *faktiesch* is [...] geheven, worden ook de buitenlandsche bladen, [...] uitzondering natuurlijk van het roode *Frankforter Journal* en de *Gothdschen Kölln. Ztg.!*) aan de grenzen in beslag genomen; alle verkeer der geestelijken [...] hunne Opperherders is afgesneden, gevangenneming [...] op gevangenneming enz. Ondanks die ijzersterke konsequentien zijn echter de Heeren Bureaukraten op [...] wijze verregaand inkonsequent. In plaats van den [...] gever gevangen te nemen en te straffen, roepen zij [...] lastuitvoerders op tot verantwoording; terwijl zij zich [...] schijn geven als policiemaatregel, den nieuwen hospes pastoor *Stensler* te Constanz, te bannen, veroorloven [...] hem, voorloopig als *plaatsvervangend pastoor* [...] blijven wonen — Is dit konsequent? De grootste [...] heid schijnt intusschen den Heeren de konsequentie, de *uitzetting der Jezuiten* te veroorzaken. Toen [...] melijk de uit Freiburg verbannen Jezuiten, op [...]

vraag naar de reden hunner uitdrijving, het eenvoudig antwoord ontvingen, dat men op hunne handelingen niets had aan te merken, begeerden zij van het stadsbestuur van Freiburg een getuigschrift wegens hun betamelijk gedrag gedurende hun verblijf in de stad, dat hun natuurlijk niet kon geweigerd worden. Van dat getuigschrift voorzien, begaven zij zich naar Karlsruhe en plaatsten zich als *Pruissische onderdanen* in de bescherming van den Pruissischen gezant. Middelerwijl keerde de door zijne persoonlijke aanminnigheid als door zijn ijver als misionnaris bekende vorst *Zeil*, naar zijn ordehuis te Freiburg terug, om het te besturen, wijl hij als rang hebbende, ingevolge de bondswetten, uit geen bondsstaat kan worden geweerd. — Is het te verwonderen, dat, gelijk het heet, de raadslieden der Kroon, waaronder de Heer *van Stengel* en de ministerie-direkteur *Wetzel* bovenaan schijnen te staan, den voorwaar innerlijk welgezinden en aan godsdienstige overtuiging gehechten regent voorstellen: of, dat hij, ingeval hij toegaf katholiek wilde worden, of van de regering van een volk afzien; dat behalve hem nog een anderen regent erkende! — Ten slotte moet ik er bijvoegen, dat door eene onwillekerige vergissing in nommer 266 van uw blad, dd. 14 November (*Tuchthuisstraf* gedurende *twee* jaren", in plaats van: (*Kreisgefangnisstrafe*) van twee *maanden* staat.

Omtrent de Badensche gebeurtenissen hebben wij, ten vervolge van het door ons bereids medegedeelde, nog het volgende te melden:

Vooreerst schrijft men uit Berlijn dat bereids te Rome stappen zijn gedaan om het staats-kerkelijk geschil in het groot Hertogdom Baden tot eene minnelijke schikking te brengen; men zegt dat de Pruissische regering niet ongezind zou zijn tot eene bevredigende tusschenkomst. — Van Neuss is door de geestelijkheid van het dekenaat een adres aan den Hoogw. Aartsbisschop van Freiburg gezonden, terwijl ook de pastoors van het Dekenaat Trier den hevig vervolgden Metropolitaan van het Aartsbisdom in een adres van hunne deelneming kennis gegeven en Z. H. verzocht hebben de daarbij gaande liefdegaven ter ondersteuning der met geldboete gestrafte Badensche geestelijke wel te willen aanvaarden. In Keurhessen doet men onderzoek welke *Weimarsche* geestelijken onlangs zijn aangesteld geworden. Zou men hen soms over de grenzen willen brengen? — Wat betreft de vereeniging der bestaande *Franciskaner kloosters* met de kloosters in Westphalen, de regering schijnt niet te willen, gelijk men verneemt, dat Pruissische Franciskanen in die kloosters verplaatst worden. — Van den Hessischen Neckar meldt men dat *de katholieke geestelijkheid in Baden*, ondanks al wat men daarvan zegt, den door hen aan den aartsbisschop gedanen eed, van in alle kerkelijke zaken hem gehoorzaam te zijn, houden zal. Even zeker is het dat de Badensche regering zoo spoedig niet tot de erkenning zal komen, dat de strijd tegen den Paus op een eervolle wijze kan beslecht worden, maar steeds meent door geweld de geestelijke te dwingen en misschien ook wel een grooten afval van de katholieke Kerk te kunnen bewerken.

Uit Karlsruhe schrijft men dat, ingevolge den *Schw. M.* de minister van Binnenl. Zaken, aan den prezident van den kath. Opperkerkraad, Dr. Prestwari een schrijven wordt gerigt, waarbij die Opperkerkraad namens Z. K. H. den Regent, ten aanzien der bestaande geschillen tusschen de regering en de Kurie, bedankt wordt voor de vervulling van zijn pligt en de standvastige houding, die dat kollegie getoond heeft; tevens daarbij de verklaring gevende, dat de door den Aartsbisschop van Freiburg tegen de leden er van uitgesprokene exkommunikatie, nergens eene wettiglijke uitvoering mag hebben enz.

Van Mannheim, 21 Nov. berigt men, dat te Heidelberg, Ladenberg, Schweitsingen, Neckarhausen, Ilversheim, kortom in *al de kerken van den omtrek* van af de kansels de herderlijke brief van den Aartsbisschop van Freiburg is voorgelezen. Tot heden zijn de twee kapellanen die heden voormiddag alhier bij den stadsdirekteur werden ontboden nog op vrije voeten. Ook zijn leken ter verhoor opgeroepen, *die zich met de verdeeling van den herderlijken brief belast hadden*. Gisteren avond ontstond in de openbare vereenigingsplaatsen der stad eene soort van gisting onder de aanwezigen; in eene brouwerij moeten ten gevolge der *religiequæstie* vechtpartijen hebben plaats gehad. Houdt die spanning aan, die tegen het gezondene vleesch van het staatsligchaam woedt, dan wordt het Badensche land een tropi van bandeloosheid. — Van Taubergrund 20 Nov. Heden na de voorlezing van den Herderlijken brief, werden de respektieve pastoors een weinig na de ochtenddienst door gendarmes naar Morbach in de gevangenis gezocht.

Van den Tauber, 21 November: Gisteren Zondag ontstond, op Badensch gebied, in *Taubergrund* en de omstreken, een ernstig konflikt tusschen het volk en de gendarmerie, die in verscheidene plaatsen de gevangenneming der geestelijken wilden bewerkstelligen. Het volk bevrijdde eensdeel met geweld zijn gevangen genomen geestelijken, anderdeels verzette het zich tegen de gevangennemingen.

Te Gerlachsheim werd de geestelijke de kerk verlatende, terwijl het volk er nog aanwezig was gevangen genomen en naar het gemeentehuis gevoerd: men had om oproer te voorkomen, de kerkdeuren gesloten; intusschen verhaalden eenige kinderen den uit de kerk komende het gebeurde en deze eischten de vrijlating van hunnen geestelijke; doch zulks geweigerd wordende, stormde het volk naar het gemeentehuis, wierp de vensters stuk, liep de deuren open en bevrijdde den pastoor.

Te Unterbach wilde bij het vallen van den avond ten zes ure, een gendarm den pastoor gevangen nemen; maar in een oogenblik had het volk zich voor de pastorie verzameld en de gendarm vlugtte in het huis van den burgemeester. Intusschen bleven dertig forsche knapen den ganschen nacht de pastorie bewaken.

Freiburg, 18. Eergisteren is onverwacht de Hoogw. Bisschop van Maintz in onze stad gekomen; de reis van den Prelaat had ten doel, den Aartsbisschop te bezoeken, die hij meende zeer ter neer geslagen te zullen vinden, doch vrolijk en wel vond. Ook wordt de Prins-Bisschop von Schwarzenberg verwacht, die beproeven zal aan de kerkelijke verwikkelingen een einde te maken.

— Van Stuttgart wordt gemeld, dat het eene onwaarheid is, dat de Hoogw. Bisschop en zijne raadgevers grootere eischen zouden gedaan hebben, en diensvolgens de regering de onderhandeling zou hebben afgebroken. Integendeel, men verzekert dat Z. M. de Koning werkelijk eene bevrediging der wederzijdsche eischen wenscht, en den 20 dier maand persoonlijk deswege aan den Hoogw. Generaal Vikaris Aehler bepaalde verklaringen heeft medegedeeld.

Omtrent de vervolging tegen den Hoogw. Heer Bisschop van Limburg ingesteld, leest men in de *Deutsche Volkshalle*:

Men weet dat de Bisschop van Limburg beschuldigd is geworden van *zijne geestelijke magt te hebben misbruik gemaakt*, en *wederregtelijk* over de aanstelling van een kapellaan te Neudorf beschikt te hebben, en dien, met het lezen van drie H. Missen wekelijks belasten geestelijke een wederregtelijk voordeel van het voor die missen bestemd *stipendium* van *f* 1 30 kr. verschaft te hebben.

De bureaukratie grondt de vervolging, die ten deze plaats heeft, op zekere ordonnantie, waarbij de Bisschop het beschikkingsvermogen van katholieke stichtingen ontnomen, maar den Staat opgedragen wordt. Mogt de Staat zulk een ordonnantie hebben uitgevaardigd, dan zou ze openlijk inbreuk maken op geslotene overeenkomsten en geheel en al wederregtelijk zijn; immers de Nassausche Staat heeft zich door bekende overeenkomsten jegens den Keizer en het Rijk, ook jegens den Paus, plegtig verbonden de Kerk in het rustig bezit en het genot van hare aanstellings magt en den Bisschop in de uitoefening zijner regten ongestoord te laten. Maar de bureaukratie heeft schandaal gewild en er is een groot publiek schandaal verwekt geworden. Tot wat einde en om welk doel? Daarop zal God almagtig, de Schepper van hemel en aarde, te Zijner tijd het antwoord geven.

Den 18en dezer maand, — men had den dag gekozen, dat een van voorbedachten moord aangeklaagde misdadiger, voor de balie van het hof van assises stond, terwijl God het zoo had beschikt, wijl *de jongere niet boven den Meester* is, dat die dag een Vrijdag was — stond te Wiesbaden, de Hoogw. Bisschop van Limburg, beschuldigd met de *misdaad van afpersing*, voor het krimineel geregtshof. Het verhoor duurde *zes* volle uren; een bewijs hoe men het er op had toegelegd aan de misdaad gewigt te hechten. Toen het smartelijk verhoor aanving legde de Hoogw. Bisschop, de Opperherder van Limburg, op de bank plaats moetende nemen, waar gewoonlijk moordenaars, dieven en meineedigen verschijnen, de volgende verklaring af:

»In een tijd dat de geestelijken overheid der Kerk in het hertogdom door den staat diep vernederd en verguisd wordt, houdt hij zich dubbel verpligt, den minsten schijn te vermijden als of door hem nogmaals het wereldsch gezag van den staat miskend zou zijn geworden. Alleenlijk om die reden is hij er toe overgegaan voor het hertogelijk krimineel geregtshof te verschijnen, schoon het *evident* (beweren) is, dat het wereldsch gezag volstrekt geene bevoegdheid heeft om over zijne ambtsverrigtingen te oordeelen. Uit zijne vorige handelingen kan toch geene gevolgtrekking wegens latere gelijke of gelijkende omstandigheden getrokken worden; hij behoudt veel meer aan zich de volle vrijheid van handelen, daar hij bij de vijandige houding die het ministerie tegenover de Kerk heeft aangenomen te verwachten heeft, dat men hem, als hij in zijne hoedanigheid van Bisschop naar geweten handelt, daadwerkelijk wegens krenking van een of andere staatswet als misdadiger ter verhooring zal oproepen."

Vervolgens ging de Hoogw. Bisschop met de hem eigene waardigheid tot het onderwerp der smartelijke zaak over en bewees met apostolische kracht van redenen, dat er van *afpersing* geene sprake kon zijn als een Bisschop doet wat hij gedaan had.

Daarbij bepaalde zich het eerste smartelijk verhoor van den doorluchtigen beschuldigde. De afloop van het regtsgeding en het vonnis dezer voor de Katholieken van gansch Duitschland en elders zoo treurige zaak, zal nog alvorens bezwaarlijk voor Nieuwjaar te verwachten zijn, aangezien de *medepligtigen* (konsorten), namelijk de geestelijken den bisschoppelijken raad daarstellende, op de bank der misdadigers moeten plaats nemen.

— In den *Neurenburger Courier* van 26 November, is eene verklaring opgenomen van eenige hoofden van Duitsche handelhuizen te Konstantinopel gevestigd, waarin op de stelligste wijze wordt verzekerd, dat wat sinds eenigen tijd door sommige Duitsche, als onder anderen de *Augb. Alg. Zeitung*, die onder den invloed van Rusland staan, is medegedeeld, aangaande het mishandelen der Christenen in Turkije geheel onwaar is, en slechts door Rusland en zijne aanhangers wordt verzonnen en verspreid, ten einde de brutale handelwijze van den Czaar jegens Turkije, zoo wat in een gunstig licht te plaatsen. De Christenen genieten in Turkije alle bescherming en de beste behandeling, zoodat geen hunner verlangend is naar den ijzeren scepter van den Russischen aristokraat.

BERLIJN, 27 Nov. Men leest in de *Zeit*: »Eene gisteren avond alhier over Weenen ontvangen telegrafische depêche meldt dat op het oorlogstooneel aan den Donau voor het oogenblik rust heerschte. Ook volgens de heden ontvangen berigten schijnt die rust niet gestoord te zijn, men verneemt althans niet van nieuwe krijgsbedrijven. De Russische opperbevelhebber, de prins Gortschakoff, uit St. Petersburg bevel ontvangen hebbende om aanvallend te werk te gaan, maakt aanstalten om de Turken aan te tasten in de positie die zij bij Kalafat in Klein Wallachye ingenomen hebben. Volgens een te Weenen verspreid gerucht zou een deel der in Kalafat gelegerde Turksche troepen over den Donau naar Widdin zijn teruggetrokken, zoodat er den 16den hoogstens nog 8000 man Turken in en bij Kalafat lagen. Den 14 zouden de Russen uit Krajowa derwaarts opgerukt zijn; zij konden Kalafat welligt in drie dagen bereiken, en intusschen is de plaats misschien geheel door de Turken ontruimd. Het is blijkbaar dat de Turksche opperbevelhebber een beslissend treffen op den linker oever van den Donau wil vermijden. Ontruimen alzoo de Turken de zoo koen ingenomen stellingen, dan zou de Donau de beide vijandelijke legers weder scheiden; en dan is de groote vraag of de aanvallende beweging der Russen den Donau zal overschrijden of niet. De Turken beheerschen die rivier door drie op haren regter oever gelegen vestingen. Het Engelsche kabinet moet verklaard hebben zijne vloot in de Zwarte zee te zullen zenden zoodra de Russen over den Donau trokken; terwijl, van den anderen kant, naar verzekerd wordt, door Rusland verklaard zou zijn dat het zijne gezanten uit Parijs en Londen zou terugroepen, zoodra de Engelsche en de Fransche vloot in de Zwarte zee verschenen is. Alles zal derhalve nu afhangen van de bewegingen der Russische troepen aan den Donau."

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 28 Nov., Tarwe tot vorige prijzen met goeden handel: 131 ℔ b. Pools *f* 485, *f* 488; 128 ℔ roodb. dito *f* 463, 128 ℔ Mecklenb. *f* 456, 132 a 133 ℔ Kubanka *f* 450.

Rogge tot genoegzaam onveranderde koersen met veel handel, verkocht: 121 ℔ Pruiss. *f* 317; 122 ℔ Odessa *f* 315, *f* 318; 116, 117 ℔ dito *f* 295, *f* 298; 117 ℔ Donau *f* 300; 117, 119 ℔ n. Arch. *f* 304, *f* 312; 118, 119 ℔ n. Petersb. *f* 306, *f* 310.

Garst goed prijshoudend: 111 ℔ n. Deens. *f* 270; 100 ℔ n. vries. Winter *f* 232.

Haver zonder handel.

Boekweit *f* 4 hooger: 122, 123, 124 ℔ Amersf. *f* 264, *f* 267, *f* 270; 121 ℔ Rijn *f* 258.

Op 9 vaten Olie in April ek. 72½; Sept. 61½ £. *Lijnzaad* een doen: 104 ℔ Archangel *f* 285; 111/12 ℔ Odessa *f* 330. *Raapolie* op 6/w. *f* 39, Vliegend *f* 37½, 8; 1e Mei ek. *f* 39¼; Sept. *f* 38, ¼; Oct. *f* 38½; Dec. *f* 37½, ¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31; Vliegend *f* 29¾. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37¼; Vliegend *f* 36½.

LONDEN, 26 Nov. *Koffij*. De prijzen zijn iets vaster. Voor goed ordinair Native Ceylon heeft men bij partij 47 s. betaald. Brazil meer gevraagd.

Thee. Voor konsumtie en voor spekulatie hebben levendige omzettingen plaats gehad, waaronder ordinaire Congo tot 1 s. 3 d. a 1 s. 3½ d.

Suiker. *Ruwe*. *Vreemde* soorten zijn weinig aangeboden en bedingen volle prijzen. Deze week zijn zeilende afgedaan: 600 kisten wit Bahia a 25 s. en ca. 1000 kisten Havana N° 16 a 24 s. 9 d.

Rijst. Ferme markt met belangrijken handel in den loop dezer week. Heden zijn nog verkocht 2400 balen Madras pinky a 13 s. 6 d. a 14 s.

Specerijen met weinig handel.

Talk. Petersb. geele 56 s.

Graanmarkt. Tarwe met staande prijzen en eenige vraag voor zeilende ladingen. Gerst gedrukt. Haver 1 s. hooger.

Veemarkt. In alle soorten met weinig levendigheid en lager

afgegeven, behalve Varkens, dewelke op prijs zijn gebleven.

Boter iets lager; beste Vriessche 100 a 104 s.; Zwolsche 96 a 98 s.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		26 NOV. 4½ u. gebl.	28 NOV. 4 u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	61⅝	61⅝	a	61 13/16	61⅝
Dito Dito	3 »	74¼	73⅞		74⅛	73⅞
Dito Dito	4 »	93	92½		92 5/16	92 3/16
O. I. Leening 1844	4 »	93	92½			
Amortis. Syndic.	3½ »	92				
Handel-Maatschappij	4½ »	127¼				
Aand. Rijn-Spoorweg.	» »					
Aand. Holl. S. M.						
Obligatien	» »					
BELGIE, Obligatien 1844	» »					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »					
Dito bij Rotsch. en Volksv	» »		50¼			
FRANKRIJK, Obligatien	3 »					
SPANJE Nieuwe	1 »	21 11/16	21½		21⅝	21½
Dito	3 »					
Dito Binnenl. à 6/m.	» »	41⅛	40⅞		40 13/16	40⅞
Coup. Bewijzen.		5 9/16	5 7/16		5½	
Amortisable Schuld	»	4⅝	4⅝			
PORTUGAL te Londen	5 »	36 13/16	39 7/16		39 11/16	39 9/16
Dito uitgestelde	»	16				
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	104⅞	104⅞			
Dito Dito 1828 en 1829	» »	103¼	103¼			
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »	94¼	94½		94½	
Dito	4½ »		95¼			
Dito bij *Hope*	4 »	90	89⅞			
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	88¼	88⅛			
Dito bij id. 5de Serie	4 »					
Cert. te Hamburg	5 »	100¼				
Inschrijving in Assignat.	6 »					
Cert. van dito	» »	69 9/16				
POLEN, Certifikaten	4 »					
Dito Aand. à fl. 500						
Dito met Lot. » 300						
AMERIKA, Bank-Actiën		4 3/16				
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 /						
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	76⅝	76 5/16		76⅜	
Dito 1852	» »	76½				
Dito 1847	2½ »	39 9/16	39⅜			
Dito 1851	2½ »	39¼	39⅜			
Dito 1849	5 »	91¼	91		91⅛	91
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	» »					
Dito	4 »	67¼				
Letter B	5 »	91¼	91		91⅛	91
Aand. met Loting fl. 500	/					
Nieuwe dito » 250	»					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.					
BRASILIE te Londen 1824	5 »	95				
Dito Leening 1843	5 »					
PERU	4½ »	69				
MEXICO Nieuwe	3 »	23⅜	23 5/16			
VENEZUELA à £ 100	3½ »					
GRENADA à £ 100	2 »	19				
Dito Uitgestelde		8⅛	8			
ECUADOR à £ 100	»	3 1/16				

Mexiko onbepaalde 23, 3/16, 23.

Verkooporders welke heden in de hoofdsoorten van Hollandsche en vreemde effekten bewerkstelligt werden, deeden de prijzen algemeen achteruitgaan, bedragende voor onze buitenlandsche fondsen cirka ½ pCt. voor Oostenrijksche en Portugeesche ongeveer ⅜ en voor de overige plus minus ¼.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 4 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55 11/16	Livorno	2/m.	*f* 38¼
»	zigt	» 56¼	Napels	»	» 83
Bordeaux	2/m.	» 55⅜	Petersburg	»	» 1.85
»	½/m.	» 55⅛	Weenen	6/w.	» 30¼
Madrid	3/m.	» 242	Augsburg	»	» 35⅛
Cadix	»	» 242	Frankfort	»	» 98⅛
Seville	»	» 239	Hamburg	2/m.	» 35⅛
Bilbao	»	» 240	»	zigt	» 35½
Lissabon	»	» 41	Londen	2/m.	» 11,55
Porto	»	» 41	»	zigt	» 11,65
Genua	2/m.	» 45⅞	Rotterdam	»	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 27 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 53½, 1840, 1842 4½ pc. 96½; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 21½; Binnenl. 3 pc. 41; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 79⅞.

PARIJS, 26 Nov. Fransche 3 pc. 74,75; id. 4½ pc. 100,10; Bank-Aktien 2890,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. 96¼; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanie 1—3 pc. —; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 42; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 95,—; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 94¼; Rusland 4½ pc. —; Metall. 5 pc. —.

MADRID, 23 Nov. Spanje 3 pc. 41⅝; 1—3 pc. 21¾; Cert. Coup. —; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 26 Nov. Cons. kont. 95¾ a 95⅞; op tijd 95⅞ a 95⅞; Bras. 97 a 99; 1829/39 97 a 99; 1852 95 a 97; Den. 3 pc. 81 a 83; 5 pc. 102 a 104; Ecuad. 5½ a 5⅞; Gren. 20 a 20½; Uitgest. 7⅞ a 8⅜; Mexiko Nieuwe 25½ a 25⅞; Peru 4½ pc. N. 71 a 73; Uitgest. 50 a 51; Rusl. 1822 5 pc. 111 a 112; (N.) 4½ pc. 98⅛ a 98¼; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 41 a 41½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22 a 22¼; 3 pc. 46¼ a 46¾; Coup. cert. 5¼ a 5½; Passive 4¾ a 5; Holl. 2½ pc. 63¾ a 64¼; id. 4 pc. 95 a 95½; Venez. 31 a 33; Uitg. 13 a 14; Wissel op Amst. *f* 11.13½; 3/m. 11.16½; Grieken 1824 — a —.

WEENEN, 26 Nov. Met. 5 pc. 93⅛; Bank-Aktien 1318; Loten fl. 250 137¼; Wissel op Londen 11.45; Zilver 15⅝.

BERLIJN, 26 Nov. Pruissen 3½ pc. 90½; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 92¼; Pools. 4 pc. 86; Loten fl. 500 86; Oost. Met. 5 pc. 80⅞; Amsterdam zigt 142⅛, id. 2/m. 141⅜.

HAMBURG, 26 Nov. Rusl. Cert. 101; Den. 3 pc. 78½; 5 pc. 97; Oostenrijk Met. 5 pc. 91; Spanje 1—3 pc. 20⅛; Binnenl 3 pCt. 37⅛; Mexiko 18⅞.

FRANKFORT, 26 Nov. Met. 5 pc. 78⅞; A 5 pc. 78⅞; 1852 5 pc. 79; 2½ pc. 40; Bank-Aktien 1325; Badensche Loten fl. 50, 69; id fl. 35, 39¼; Darmst. Loten fl. 50 100⅜; id. fl. 25 31⅛; Nassausche fl. 25, 28⅜; Sardinische 41¼; Holl. 2½ pc. 60⅞, id. 4 pc. 92¼; Spanje 1—3 pc. 21⅛; Binnenl. 40¾.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 26 November. Het praaiberigt van kapt. Haake, den 19den November van Portoriko bij Falmouth gearriveerd, omtrent het schip Staatsraad Baud, kapt. de Jong, den 24en dezer van Batavia in Texel binnen, is gebleken onwaar te zijn, daar het schip digt is gebleven en geen gebrek aan proviand heeft gehaat, maar slechts een weinig avarij.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 26 Nov. B. Bakker Gz., Oost-India Paket, Batavia. - A. Struik, Louise Roeloffine, Banda. - J. Johnsen, Diamont, Bahia. - J. A. Buijkes, Raphael, Curaçao. — 27 Nov. J. J. Gorter, Snelheid, Alexandria E.

HELVOET, 26 Nov. R. D. Kleeve, Laurens Koster, Batavia. C. van Duffelen, Ocean, Triest. — 27 Nov. T. Buijs, Jacatra, Batavia.

BATAVIA, 8 Okt. Rolufs, Telegraph, Amsterdam. - Bartholomeus, Batavia, Rotterdam.

UITGEZEILD:

TEXEL, 27 Nov. H. P. Hazewinkel Muntendam, Anna-Maria, Suriname. - R. T. Fenenga, Johanna Bartha, Genua. D. H. Hazewinkel, Delia, Gibraltar.

HELVOET, 27 Nov. J. Karsh, Ariel, St. Ubes.

Bij de Redaktie is ontvangen voor de R. K. Kerk te Curaçao:

Van N. N. *f* 10. Van W. R. *f* 1, onder de zinspreuk: »*Dan bidden ze nog eens voor mij.*"

ADVERTENTIEN.

(3480) Heden overleed alhier mijn veel geachte Neef de Heer HERMAN JACQUES CONSTANT VAN NOUHUYS, in den ouderdom van ruim 32 jaren.

M. A. BESSELING.

AMSTERDAM, den 22 November 1853.

(3490) Heden overleed alhier, tijdig voorzien met de Heilige Sacramenten der stervenden, Mevrouw de Weduwe JAN WILLEM SLEUMER, geboren GESENA SCHNEYDERS, in den ouderdom van ruim 77 jaren.

De Executeuren Testamentair,
G. C. ROMBOUTS.
J. P. St. BERENS.

NIJMEGEN, den 26 November 1853.

Een TUINMAN van de R. K. Godsdienst, ongehuwd en van de beste getuigenissen voorzien; wenschte zich gaarne tegen Februarij aanstaande, als zoodanig geplaatst te zien. Men gelieve zich *franco* te adresseren onder Lett. F. Z. aan de Boekhandelaar J. R. VAN ROSSUM te Utrecht. (3487)

Lees dit!

Door omstandigheden, wenscht eene fatsoenlijke Vrouw zich geplaatst te zien als **HUISHOUDSTER** of **ADSISTENTIE IN EENE HUISHOUDING.** Er zal meer op welwillende bejegening dan op groot salaris gelet worden. Adres met *franco* brieven onder de letters H. O. A. bij den Boekverkooper W. MAARSCHALKERWEERD te Utrecht. (3482)

St. NICOLAAS heeft zich weder in het Verkoophuis gevestigd en is daar dagelijks te zien en te spreken. Hij ontvangt van 's morgens tot 's avonds; niemand behoeft te antichambreren; hij verzoekt oude en nieuwe vrienden vroegtijdig op te dagen om zijne Werken te zien en hoopt op eene gunstige beoordeeling. Hij neemt bestellingen aan en zorgt voor stipte uitvoering.

Zijne lange afwezigheid heeft hij besteed, om in vreemde en verre landen mooije en nuttige Voorwerpen voor zijne kleine Vrienden op te sporen en hij is daarin zeer gelukkig geslaagd. De inlandsche Nijverheid is hem daarbij vaardig aan de hand gegaan en menig Voorwerp, dat oorspronkelijk in andere gewesten te huis behoorde, is op inlandschen bodem overgeplant en belooft welig te tieren. Ook oorspronkelijk Vaderlandsche Voortbrengselen in Hout-, Lak- en Lederwerk, Winkels, Spelen, eigen gemaakte Surprises, Rijsenburgsche Bogen, Mandjes, Doosjes, Vogelknippen, etc., behooren tot zijne **ZAMELING.** (3492)

(3491) Op eene DORPSSCHOOL in Gelderland wordt verlangd een **R. C. ONDERMEESTER** met rang, tevens in staat om de beginselen der Hoogduitsche en kan 't zijn ook der Fransche taal te onderwijzen. Buiten de gewone verpleging, zal een aan bekwaamheden geëvenredigd salaris verleend worden. Adres *franco* onder de letters A. B. bij den Boekhandelaar C. POTHAST te Nijmegen,

(3489) In eene der steden van Overijssel vraagt m... eene **DIENSTMAAGD**, van de R. C. Godsdie... welke geschikt is eene geheele Huishouding op zich... nemen, tegen een salaris van *f* 40 à *f* 50 's ja... Reflecteerende adressere zich *franco* bij den Uitge... dezer Courant, onder Letter S. R.

De Handel in LINNENS enz., door mij sed... eene reeks ... jaren alleen voor eigene rekening gedreven, onder ... firma van BRUINING & MÜHREN, op den Nieuwe... alhier, is wegens noodzakelijke vertimmeringen verpl... in de huizen, onmiddelijk grenzende aan het vroe... lokaal, te weten op den Nieuwendijk, tusschen de Nie... straat en Dirk van Hasselsteeg, en wel de Winke... H. 205 en het Magazijn H. 204, alwaar de Affaire... der dezelfde firma en op denzelfden voet als vroe... door mij zal worden voortgezet. Terwijl ik de vrij... neem, zulks ter kennisse van mijne geëerde Begun... gers en het geachte Publiek te brengen, blijf ik ... in HEs. voortdurende gunst beleefdelijk aanbevelen.

AMSTERDAM, 29 Novemb. 1853.

Z. LAUBUHR. (3...

STOOMJAGTEN

varende tusschen

ROTTERDAM, MIDDELBURG, ...

en op alle daar tusschen gelegen plaatsen.

Voor de Maand DECEMBER 1853.

Van *Rotterdam.*				Van *Middelburg.*			
Vrijdag	2,	's morg.	6 u.	Dond.	1,	's morg.	10
†Dingsd.	6,	"	9½ "	*Zondag	4,	"	5
Vrijdag	9,	"	10 "	Dond.	8,	"	5
Dingsd.	13,	"	4 "	Zondag	11,	"	8
Vrijdag	16,	"	5½ "	Dondd.	15,	"	10
Dingsd.	20,	"	8 "	*Zondag	18,	"	5
†Vrijdag	23,	"	9½ "	*Dond.	22,	"	6
Dingsd.	27,	"	11 "	Zondag	25,	"	5
Vijdag	30,	"	5 "	Dond.	29,	"	10

Op de dus † gemerkte dagen kan men gewoonlijk ... de afvaart te Rotterdam met den Spoortrein aankom...

Op de dus * gemerkte dagen is de overtogt weg... Stroomtegenstand van langeren duur dan op de overi...

In Correspondentie met Diligence-diensten tussch... Middelburg en Vlissingen, Zierikzee en het Veer ... Zijpe, Goes en het Veer te Wolfaartsdijk.

De Goederen kunnen tot één uur vóór de Afvaart ... zorgd worden; later aangebragt, blijven dezelve tot ... volgende reis liggen. (34...

In den Boekwinkel van C. L. VAN LANGENHUYS... zijn de volgende werken verkrijgbaar:

VAN NOUHUYS. DE WAPENSMID EN ZIJN ZOON, 2 dee... len met 7 platen. . . . . . *f* 2...

DE MAGT VAN HET KRUIS, Geschiedkundig Verh... toegewijd aan de Christenjeugd . . . *f* 0...

LEVENSGESCHIEDENIS van onzen Goddelijken Ver... ser. Een zedekundig leesboek, aan de R. K. Je... toegewijd . . . . . . *f* 0...

DE TWEELINGZUSTERS of de Roeping . . *f* 0...

SERAPHINE of de Cathol. Godsdienst in Noord-Am... rika . . . . . . *f* 0...

SILVA of het Vermogen der Deugd. Een Tafereel ... de tijden van Maria Stuart, door den schrijver ... Lorenzo, gevolgd door ISOLA-DOMA . . . *f* 0...

ROSARIO. Een Spaansche Geschiedenis, door den schr... ver van Lorenzo . . . . . *f* 0...

VOLKSVERHALEN, 2 deeltjes . . . . *f* ...

LEVENSSCHETSEN EN LOTGEVALLEN van ... gers . . . . . . *f* ...

LEVEN van den H. Franciscus van Assisië . . *f* ...

LEVENSSCHETS van den H. Willibrordus, Apostel ... Nederlanden . . . . . . *f* ...

LEGENDEN van den Wandelenden Jood . . *f* ...

DE WERKEN van den Kannunnik C. VON SCHMID, ... de laatste oorspronkelijke Hoogd. uitgave, door ... VAN DER LINDE, onder toezigt van den Hw. Heer ... VAN VREE, thans Bisschop van Haarlem. Met pl... Houtgravures, naar de teekeningen van Gavarni, ... 18 deelen. In plaats van *f* 1.50 *f* 0.75 per dee... alzoo de 18 deelen . . . . . . *f* 1...

Deze alsmede de meeste der bovenstaande werkjes ... ook in geïllustreerde bandjes verkrijgbaar, voorts ...

Verschillende Jaargangen van het ROOMSCH CATHOL... MAGAZIJN, ter verbreiding van Nuttige Kundigh... In plaats van *f* 5.00 per jaargang *f* 1.00 met pl...

Bovenstaande werken leveren eene aangename, ... tige en godsdienstige lectuur op, zoo wel voor vol... senen als voor de jeugd, terwijl de prijzen allen... gering zijn.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitg...